

TECHNIK FARMACEUTYCZNY

1. Informacje ogólne

Technik farmaceutyczny wykonuje prace techniczne, analityczne (praca laboratoryjna) i administracyjne związane z produkcją, analizą i kontrolą leków oraz obrotem środkami farmaceutycznymi, artykułami sanitarnymi i sprzętem medycznym.

Miejscem pracy technika farmaceutycznego są najczęściej apteki i punkty apteczne, hurtownie farmaceutyczne, laboratoria chemiczne, zakłady przemysłu farmaceutycznego i kosmetycznego, a także stacje sanitarno-epidemiologiczne, inspekcja farmaceutyczna, sklepy zielarskie oraz sklepy ze sprzętem medycznym.

Czynności technika farmacji i farmaceuty ściśle pokrywają się w zakresie obsługi klientów apteki, wydawania i sporządzania produktów leczniczych i wyrobów medycznych (z wyjątkiem środków, które w składzie mają substancje odurzające i trujące). W aptece technik farmacji nie może pracować samodzielnie, na tej samej zmianie zawsze musi towarzyszyć mu magister farmacji. Ponadto technik farmaceutyczny może zajmować się organizacją pracy punktu aptecznego, a także, na określonych zasadach, zostać kierownikiem takiego punktu.

Zawód ten można zaliczyć do zawodów związanych z ochroną zdrowia. Rodzaj świadczonych pracy zależy od miejsca zatrudnienia i ma charakter usługowy, organizacyjny, produkcyjny bądź informacyjny.

Warunki pracy technika farmaceutycznego w dużej mierze zależą od miejsca zatrudnienia. Najkorzystniejsze są w aptekach, jednak częste kontakty z osobami chorymi stanowią zagrożenie mikrobiologiczne. Technik farmaceutyczny pracuje w pomieszczeniach zamkniętych, praca w laboratoriach i halach produkcyjnych odbywa się przy sztucznym oświetleniu, możliwa jest też praca w hałasie. W niektórych oddziałach produkcyjnych mogą występować: zapylenie, szkodliwe gazy, wibracje

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

wytwarzane przez maszyny, wysoka temperatura powietrza oraz niekorzystny mikroklimat. W takim przypadku zachodzi konieczność noszenia odzieży ochronnej.

Technik farmaceutyczny właściwie czynności wykonuje w pozycji stojącej.

Pracuje w zespole, jednak swoje obowiązki wykonuje samodzielnie, pod nadzorem farmaceuty. Jego praca w znacznej mierze wymaga intensywnych kontaktów z ludźmi i ma charakter informacyjno-doradczy. Czas pracy technika farmaceutycznego wynosi przeciętnie 8 godz. dziennie. Praca zmianowa może odbywać się zarówno w dzień, jak i w nocy, a także w dni wolne od pracy.

Praca technika farmaceutycznego wiąże się z dużą odpowiedzialnością zawodową i społeczno-moralną, przed wszystkim jest związana z bezpieczeństwem i zdrowiem ludzi.

2. Wymagania

Zawód technika farmaceutycznego jest związany z zainteresowaniami przyrodniczymi i medycznymi. Osoba wykonująca ten zawód powinna charakteryzować się zdolnością logicznego myślenia i koncentracji, podzielnością uwagi, spostrzegawczością, a także dobrą pamięcią. Podczas wykonywania pracy recepturowej ważna jest zręczność rąk i palców, koordynacja wzrokowo-ruchowa, ostrość wzroku, zdolność do porównywania lub odróżniania kolorów, rozpoznawania pojedynczych barw lub ich kombinacji oraz dostrzegania kombinacji barw kontrastowych, a także umiejętność wykonywania czynności i zadań wymagających ścisłego przestrzegania ustalonych reguł, procedur i limitów, posługiwania się precyzyjnymi narzędziami i urządzeniami pomiarowymi.

Technik farmaceutyczny zatrudniony w aptece ma ciągły kontakt z ludźmi, zatem ważne jest płynne wystawianie się, jasne i poprawne formułowanie i wypowiedzianie myśli, umiejętność porozumiewania się z osobami, które oczekują rady, informacji bądź pomocy. Osoba zatrudniona na tym stanowisku powinna być

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

samodzielna, wytrwała i cierpliwa, a ze względu na kontakt z osobami chorymi – także empatyczna i odporna emocjonalnie.

Rynek farmaceutyczny podlega cię głębiemu rozwojowi, zatem technik farmaceutyczny powinien wykazywać osobisty rozwój i cię głębię poszerzania wiedzy.

Praca technika farmaceutycznego pod względem obciążenia fizycznego jest zaliczana do prac lekkich. Najważniejsza na tym stanowisku jest sprawność intelektualna.

3. Czynniki utrudniające zatrudnienie w zawodzie

Czynnikami utrudniającymi pracę w zawodzie technika farmaceutycznego są zaburzenia, niewielkiego i znacznego stopnia, sprawności kości i stawów górnych w zakresie ruchu palców i ręki (ze względu na fakt, że wykonywane zadania wymagają precyzji), wady i dysfunkcje narządu wzroku niedające się korygować szklami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi, w tym nieprawidłowe rozróżnianie barw oraz małych szczegółów pracy wzrokowej, a także zaburzenia widzenia stereoskopowego, koordynacji wzrokowo-ruchowej, zmysłu równowagi, dotyku i równowagi.

Ograniczeniem może być niepełnosprawność narządu słuchu, która nie jest do skorygowania aparatem słuchowym w przypadku co najmniej jednego ucha, uniemożliwiająca komunikację werbalną. Praca ta nie może być również wykonywana przez osoby, które nie posługują się językiem polskim w pełni (osoby głuchonieme).

Zgodnie z zasadami profilaktyki medycznej, nie zaleca się wykonywania zawodu m.in. osobom z odbiorczym trwałym podwyższeniem progu słyszenia (również wtedy, gdy dotyczy tylko jednego ucha) na tych stanowiskach, na których prac wykonuje się w hałasie (parametry hałasu osiągną wartość NDN – najwyższego dopuszczalnego natężenia).

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Przeciwwskazaniem do wykonywania pracy technika farmaceutycznego są również nosicielstwo chorób zakaźnych i choroby zoonoz.

Przeciwwskazaniem bezwzględnymi są choroby skóry raka, a także alerggia kontaktowa i wziewna na używane związki chemiczne. W zawodzie technika farmaceutycznego nie mogą pracować osoby z uzależnieniami ze względu na łatwy dostęp do środków psychotropowych i narkotyków.

Charakter pracy, a przede wszystkim kontakty interpersonalne powodują, że znaczne wady wymowy również mogą stanowić przeciwwskazanie względne do pracy w tym zawodzie.

4. Możliwość zatrudnienia w zawodzie osób z niepełnosprawnościami

4.1. Osoby z dysfunkcją narządu ruchu

Osoby z dysfunkcją kończyn dolnych mają możliwość wykonywania zawodu pod warunkiem zidentyfikowania indywidualnych barier i racjonalnego dostosowania technicznych i organizacyjnych warunków środowiska i stanowiska pracy. Dysfunkcja kończyn górnych uniemożliwia pracę w zawodzie.

4.2. Osoby z dysfunkcją narządu wzroku

Zawód mogą wykonywać osoby z dysfunkcją narządu wzroku, które do skorygowania szkiełkami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi i nieutrudniającego widzenia nawet drobnych szczegółów oraz barw. Zatrudnienie jest możliwe po odpowiednim dostosowaniu środowiska i stanowiska pracy.

4.3. Osoby z dysfunkcją narządu słuchu

Zawód mogą wykonywać osoby słabosłyszące (z wyłączeniem czynności, które muszą być wykonywane w hałasie) pod warunkiem zapewnienia im odpowiednich pomocy technicznych oraz właściwego przygotowania środowiska i

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

stanowiska pracy, np. pod kątem stworzenia możliwości percepcji sygnałów alarmowych. U osób słabosłyszących, od których będzie wymagana komunikacja werbalna, konieczna jest odpowiednia korekcja słyszenia aparatem słuchowym.

Możliwość zatrudnienia osób głuchych i głuchoniemych (dotyczy tylko osób posługujących się językiem polskim w piśmie) jest ograniczona. Osoby te mogą wykonywać zawód na wybranych stanowiskach pracy warunkowo, po racjonalnym dostosowaniu zakresu zadań, identyfikacji indywidualnych barier i przystosowaniu środowiska i stanowiska pracy (technicznym i organizacyjnym).

5. Potrzeba przystosowania stanowiska pracy do potrzeb i możliwości osób z niepełnosprawnościami

5.1. Osoby z dysfunkcją narządu ruchu

Osobom z niewielką dysfunkcją kończyn dolnych należy, jeżeli jest to możliwe, tak zorganizować pracę oraz ograniczyć zakres zadań, aby mogły pracować w pozycji siedzącej.

Osoby poruszające się o kulach mogą potrzebować uchwytów i poręczy ułatwiających wstawanie i podpieranie się w czasie stania. Kolejną możliwą adaptacją to dostosowanie wielkości stanowiska pracy i wysokości blatów biurka do indywidualnych potrzeb pracownika oraz umieszczenie wykorzystywanych urządzeń w zasięgu jego ręki. Siedzisko należy przystosować do indywidualnych potrzeb, zapewniając: regulowaną wysokość, siedzisko uchylne, regulowany podnósek, blokadę kół, regulowane lub indywidualnie profilowane oparcie, regulowane i odchylane podłokietniki.

Osoby nawet ze znacznym uszkodzeniem kończyn dolnych, w tym po amputacji nóg, mogą być zatrudnione, bo praca może być wykonywana w pozycji siedzącej.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Zatrudnienie osób ze znaczną dysfunkcją kończyn dolnych, poruszających się na wózkach inwalidzkich, wymaga likwidacji barier architektonicznych w miejscu i środowisku pracy (toalety, parkingi, chodniki, podjazdy, drzwi wejściowe, podłogi wewnątrz budynku itd.) oraz w drodze do zakładu pracy. W miejscu pracy istnieje potrzeba powiększenia przestrzeni manewrowej wokół stanowiska pracy oraz dostosowania wielkości tego stanowiska i wysokości blatu stołu do indywidualnych potrzeb, a także zapewnienia dostępu do szaf, szafek czy regałów na odpowiedniej wysokości, bez konieczności manewrowania wózkiem.

Czas istotne jest także zainstalowanie uchwytów w odpowiednich miejscach, aby ułatwić przesiadanie się osoby niepełnosprawnej z wózka i na wózek.

Ze względu na ograniczoną mobilność pracownika wymagana jest właściwa organizacja pracy.

5.2. Osoby z dysfunkcją narządu wzroku

Wskazane jest zapewnienie odpowiednich pomocy optycznych korygujących wady wzroku (soczewek kontaktowych, szkielek korekcyjnych).

Pomocne może być także odpowiednie oświetlenie miejsca i stanowiska pracy, zastosowanie dodatkowych powiększających przyrządów optycznych (lupy, lunety, monookularów), przygotowanie kontrastowego (ciemnego) tła biurka i eliminacja potencjalnych źródeł odblasku (matowanie powierzchni).

Istotne jest wprowadzenie kontrastowej kolorystyki urządzeń i elementów pomieszczeń oraz elementów architektonicznych, a także dublowanie sygnalizacji optycznej dźwiękiem.

W określonych sytuacjach należy częściowo lub całkowicie wyeliminować zadania i czynności robocze wymagające dobrej koordynacji wzrokowo-ruchowej.

Pomieszczenie i stanowisko pracy osoby z zaburzeniami widzenia należy po zmroku odpowiednio doświetlić światłem elektrycznym.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Osoby nadwrażliwe na światło powinny mieć odpowiednio oświetlone stanowisko pracy, tak aby zostało ograniczone oświeślenie bezpośrednie i odbiciowe. Jasność oświetlenia powinna być jak najmniejsza.

Dla osób pracujących przy komputerze pomocne będzie specjalne oprogramowanie (np. edytory tekstu powiększające litery i grafiki). Dodatkową opcję wspomagającą pracę osoby słabowidzącej jest wprowadzenie dźwięku towarzyszącego wykonywaniu poszczególnych czynności na komputerze.

Pomocna jest stała lokalizacja przedmiotów i urządzeń.

5.3. Osoby z dysfunkcją narządu słuchu

Osoby słabosłyszące

Aparat słuchowy powinien korygować słuch (zwłaszcza w częstotliwościach pasma mowy) w stopniu umożliwiający komunikację werbalną (słuch wydolny społecznie), co jest szczególnie ważne w przypadku osób pracujących w zespole, kontaktujących się z klientami, prowadzących działalność dydaktyczną, a także pracujących w terenie.

Zaleca się ograniczenie hałasu tła oraz pogłosu w pomieszczeniu pracy w celu poprawy warunków percepcji dźwięku i warunków komunikacji werbalnej.

Zaleca się również rozszerzenie sygnalizacji ostrzegawczej o sygnalizację świetlną lub wizyjną uzupełniającą dźwiękowe sygnały bezpieczeństwa w miejscach potencjalnego przebywania pracownika (pomieszczenie pracy, toaleta, pokój socjalny itp.), sygnalizację wibracyjną lub sygnalizację z wykorzystaniem przewodnictwa kostnego, informującą o ewentualnym niebezpieczeństwie.

Urządzenia teleinformatyczne, takie jak telefon, komputer itp., powinny być, w miarę możliwości, dostosowane do aparatów słuchowych (np. mogą być wyposażone w systemy pętli indukcyjnej lub systemy FM). Urządzenia komunikacyjne również

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

mogą być wyposażone w sygnalizację wizyjną, dźwiękową lub sygnalizację z wykorzystaniem przewodnictwa kostnego.

Zgodnie z zasadami profilaktyki medycznej osoby, u których występuje m.in. odbiorcze trwałe podwyższenie progu słyszenia (również, gdy dotyczy tylko jednego ucha), nie mogą wykonywać pracy w hałasie.

Pomocny w pracy jest wewnętrzny system komunikacji z osobami słyszącymi.

Osoby głuche i głuchonieme

Możliwość zatrudnienia w zawodzie dotyczy tylko osób posługujących się językiem polskim w piśmie. Osoba głucha lub głuchoniema powinna pracować na wybranych stanowiskach, w zespołach, bez konieczności kontaktowania się z osobami spoza tych zespołów. Wymagana jest właściwa organizacja pracy, ewentualnie współpraca z tłumaczem języka migowego, oraz wprowadzenie wewnętrznego systemu komunikacji z osobami słyszącymi. W komunikowaniu się z zespołem pomagają również znaki i symbole ułatwiające szybkie porozumiewanie w trakcie pracy. Dodatkowo zapewnia bezpieczeństwo zainstalowanie np. sygnalizacji świetlnej, wizyjnej lub wibracyjnej ostrzegającej o ewentualnym niebezpieczeństwie w miejscach potencjalnego przebywania pracownika (pomieszczenie pracy, toaleta, pokój socjalny itp.) lub informującej o stanie urządzeń.

Zaleca się, aby osobie z tego rodzaju dysfunkcją był przydzielony opiekun na wypadek ewakuacji.

Uwaga. Każdy przypadek zatrudnienia osoby z niepełnosprawnością oraz przystosowania stanowiska pracy do potrzeb i możliwości tej osoby należy rozpatrywać indywidualnie.

